

ÁVARP

Ársþing Samtaka sveitarfélaga
á Norðurlandi eystra 16. apríl 2021

Aldís Hafsteinsdóttir
formaður
Sambands íslenskra sveitarfélaga

Áhrif Covid á starfsemi sambandsins og sveitarfélaga

- Sambandið var undirbúið vegna tilraunaverkefnis
- Fjarvinna mun aukast
- Sambandið styður átakið **Störf án staðsetningar**
- Fimm laus störf hafa verið auglýst þannig
- Eitt starf flyst frá Borgartúni í starfsstöð í Skútustaðahreppi
- Þrjú störf í ráðningarárferli en óvist enn um staðsetningu
- Forvarnafulltrúi og tveir sérfræðingar í þróun á stafrænni þjónustu
 - tímabundin fyrst um sinn með sérstakri fjármögnun

Þjónustukönnun sambandsins og landsþing

- Þjónustukönnun sambandsins árið 2020
- Niðurstaðan var mjög jákvæð
- Önnur könnun á þessu ári
- Landsþingið í lok maí nk.
- Könnun meðal landsþingsfulltrúa um starfsemi sveitarfélaga í breyttu umhverfi
- Spennandi að fara yfir niðurstöðurnar
- Nýtast við stefnumótunarvinnu árið 2022

Fjárhagsstaða sveitarfélaga

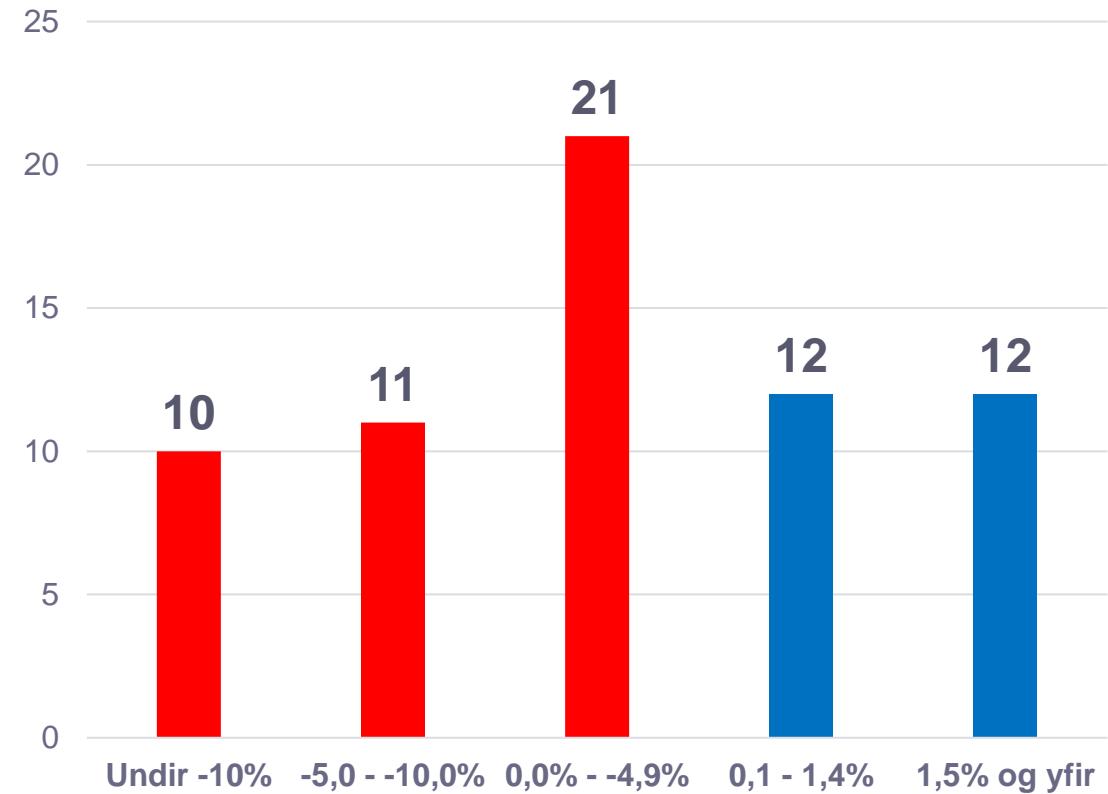
- Tekjufallið var minna en óttast var
- Yfirlýsing ríkisstjórnarinnar við gerð samkomulags á grundvelli LOF skipti máli
- Aðgerðirnar höfðu verulega jákvæð áhrif á útsvarsstofninn – bein og óbein
 - Hlutabætur
 - Tekjutengdar bætur
 - Úttekt séreignarlífeyrissparnaðar
 - Endurgreiðsla vsk
 - Bein viðbótarframlög í jöfnunarsjóð

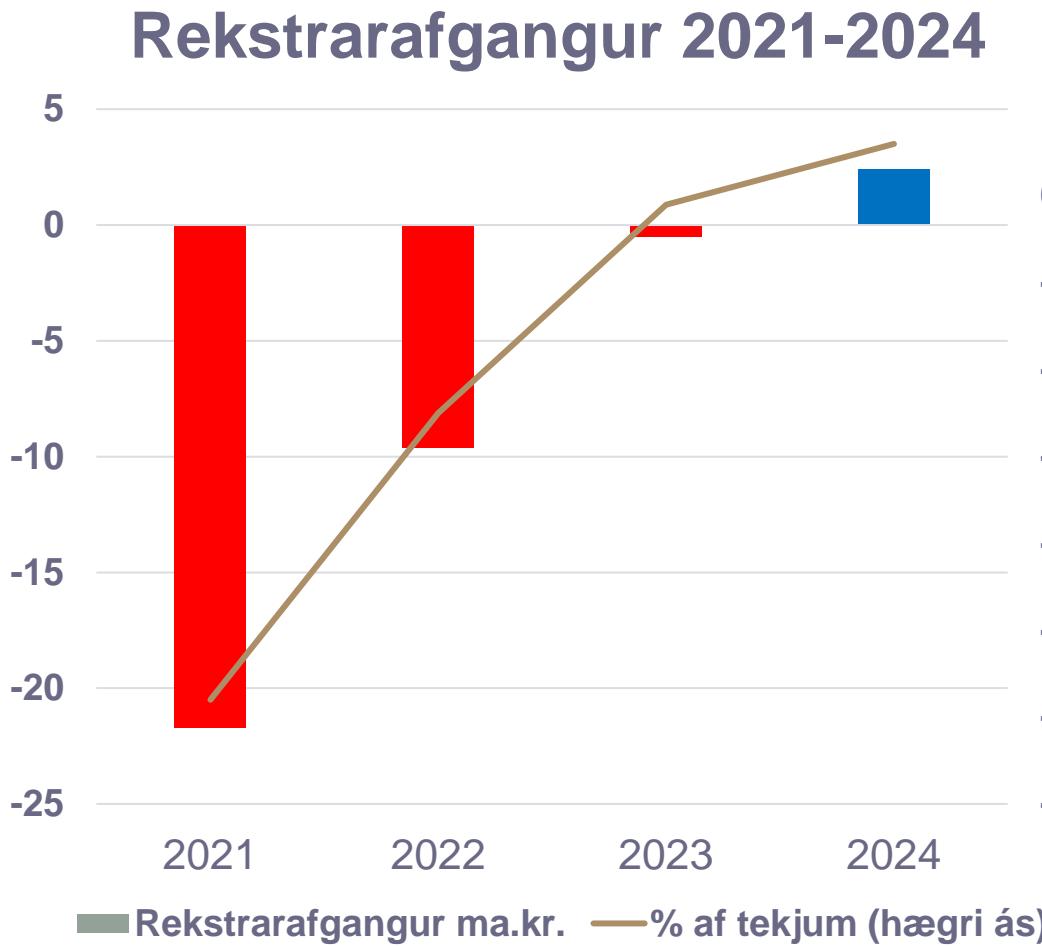
Rekstur verður erfiður á þessu ári

- Að meðaltali er reiknað með að rekstrarhallinn verði 5,8% af tekjum.
- Aðeins 24 sveitarfélög gera ráð fyrir rekstrarafgangi á þessu ári.
- 21 reikna með halla allt að 5% af tekjum.
- 10 sveitarfélög verða með halla yfir 10% af tekjum.

Rekstrarhalli hjá flestum
2021

Halli verður áfram næstu 3 árin

- Sveitarfélög gera ráð fyrir halli verði 2,5% af tekjum á næsta ári og óverulegur árið 2023.
- Afgangur í augusýn 2024.
- Skuldir samstæðu A+B hækka og verða 165% af tekjum fram til 2024 þegar þær lækka lítillega.
- Skuldareglan: Skuldir undir 150%

Viðspyrnuáætlun sambandsins

- Flestar þeirra 26 aðgerða sem eru í áætluninni hafa fengið jákvæðan framgang
- Árangursmat aðgengilegt á vefsíðu sambandsins
- Fjármálareglur afnumdar til ársins 2025
- Samkomulag á grundvelli LOF – skuldir hækki ekki 2023-2025
- Mörg mikilvæg verkefni
 - Endurskoðun tekjustofna sveitarfélaga
 - Endurskoðun reglna jöfnunarsjóðs
 - Þróun kostnaðar í þjónustu við fatlað fólk
 - Kostnaður við öldrunarþjónustu

Framkvæmdir á vegum sveitarfélaga

- Áform um auknar fjárfestingar árið 2020 gengu ekki eftir
- Á þessu ári eru áform um 59 ma.kr. framkvæmdir sem er 24% hækkan frá áætlunum 2020
- Áformaðar lántökur umfram afborganir nema 45 ma.kr.
- Skuldir A og B-hluta verða um 165% af tekjum við árslok 2021

Hefjum störf – átaksverkefni gegn atvinnuleysi

- Áætlað atvinnuleysi árið 2021 nemur 7,8% og gengur það hægt niður skv. spám
- Atvinnuátaksverkefni – kynningarfundur í næstu viku
- Stefnt að því að skapa 7.000 störf
- Byrðunum misskipt
 - Þeir sem hafa vinnu hafa notið 3,4% kaupmáttaaukningar að meðaltali
 - Ráðstöfunartekjur þeirra sem eru atvinnulausir hafa lækkað um 13-14% að meðaltali
- Þörf fyrir markvissar og fjölbreyttar vinnumarkaðsaðgerðir næstu ár
- Það verður að koma í veg fyrir langtímaatvinnuleysi vaxi!

Umsögn um fjármálaáætlun

- Krafa um sérstök sameiningarframlög frá ríki í jöfnunarsjóð
- Engar nýjar fjárhagslegar íþyngjandi kröfur á sveitarfélögin
- Sóknaráætlanir og byggðaáætlun fái sérstakt fjármagn til að nýta í þágu umhverfismála
- Nýjar kröfur um meðhöndlun úrgangs þarf að fjármagna sérstaklega - framleiðendaábyrgð
- Ríkið þarf að leggja til fjármagn vegna innleiðingar samþættrar þjónustu í þágu farsældar barna í skólastarfi
- Og margt fleira – kynnið ykkur endilega umsögnina og haldið þessum málum á lofti í samskiptum ykkar við þingmenn

Kjaramál

- Í ágúst hefjast kjaraviðræður við kennarafélögin og þrjú BHM félög
- Stytting vinnutíma dagvinnumanna tók gildi um síðustu áramót
- Mikil vinna kjarasviðs að aðstoða við innleiðinguna
- Algengast að stytta um 13 mínútur á dag
- Einhver sveitarfélög hafa gengið lengra og nýtt heimild til frekari styttingar vinnutíma eða um allt að 48 mínútur á dag
- Mikil áskorun að stytta vinnutíma í leiðskólum og í vaktavinnu

Fræðslumál

- Skólabing 8. nóvember nk.
- 25 ár frá flutningi grunnskólans
 - Hvernig hafa þarfir nemenda breyst?
 - Hvernig breyttist skólabjónustan við yfirlærsluna og hvað stýrði þróuninni?
 - Er fjármunum varið á nógu skilvirkan hátt á sviði fræðslumála?
 - Er jafnræði nemenda tryggt í núverandi fyrirkomulagi?
 - Hvernig á skólastarf að þróast til framtíðar og hvernig náum við að uppfylla þá framtíðarsýn?
- Hvet til góðrar mætingar kjörinna fulltrúa

Fræðslumál

- Þingsályktun um menntastefnu til ársins 2030
- Einkunnarorð: **Framúrskarandi menntun alla ævi**
 - Jöfn tækifæri fyrir alla
 - Kennsla í fremstu röð
 - Hæfni fyrir framtíðina
 - Vellíðan í öndvegi
 - Gæði í forgrunni
- Fjármagn verður að fylgja innleiðingu

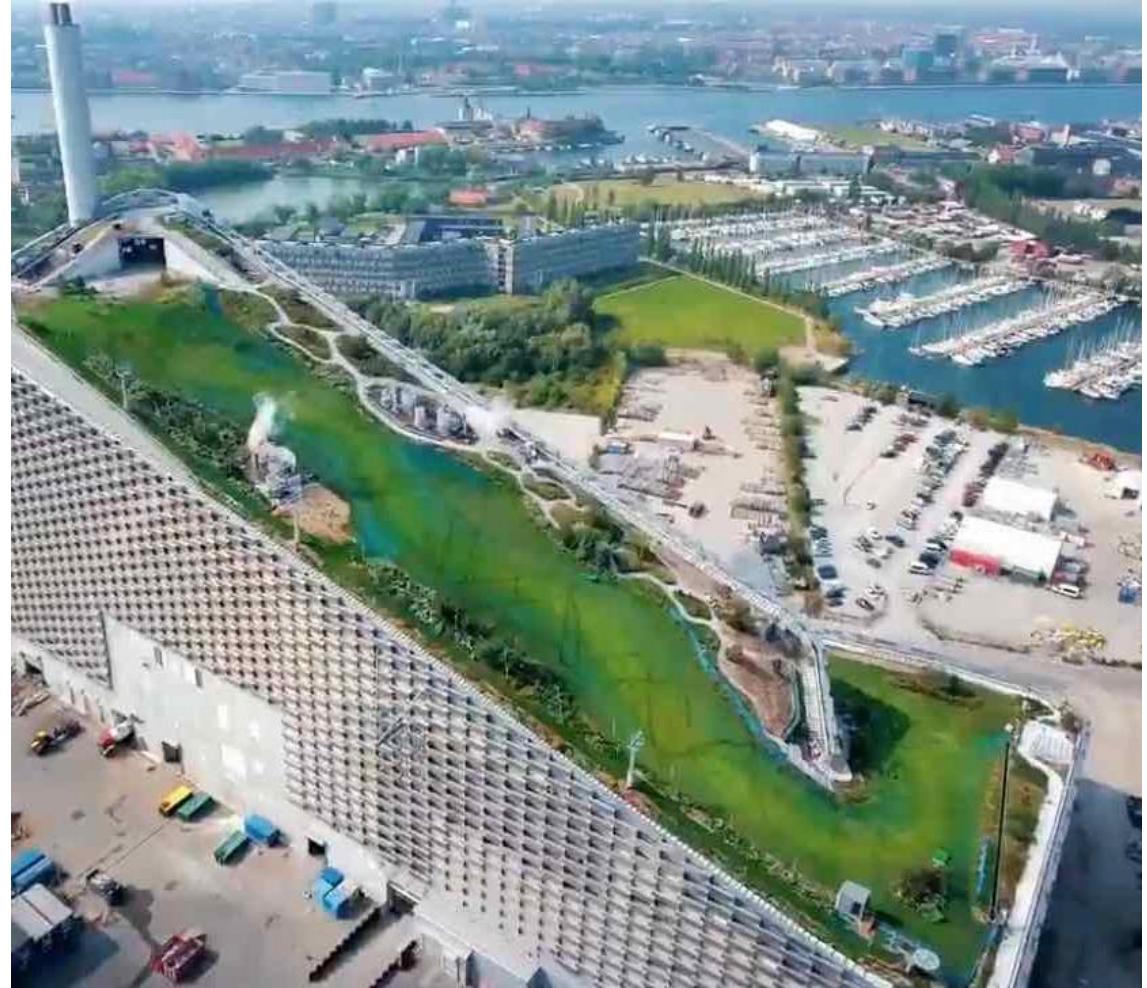
Félags- og velferðarþjónusta

- Samþætting velferðarþjónustu í þágu barnáhersla á snemmtækan stuðning og aukna samvinnu milli þjónustukerfa
- Víðtækt samráð þarf að vera um innleiðingu, með beinni aðkomu sveitarstjórnarstigsins
- Nákvæmt kostnaðarmat
- Ljóst er að ríkið þarf að færa töluvert fjármagn til sveitarfélaga vegna þessa
- **Heilsuefling aldraðra – skýrsla**
- Lagt er til að landshlutasamtök sveitarfélaga horfi sérstaklega til heilsueflingar og virkni aldraðra við gerð sóknaráætlana

Umhverfismál

- Lagafrumvarp um innleiðingu hringrásarhagkerfis
 - Umfangsmiklar breytingar á söfnun og annari meðhöndlun úrgangs
 - Breytt innheimta
 - Aukin framleiðendaábyrgð
 - Gildistaka 1. janúar 2023
- Drög að stefnu um meðhöndlun úrgangs 2021-2032
 - Framtíðarsýn og markmið auk 24 aðgerða
 - Handbók um úrgangsstjórnun
 - Sviðsmyndagreining á breytingum í innheimtu
- Aukið samstarf ríkis og sveitarfélaga í úrgangsmálum
- Tryggja þarf farsæla innleiðingu þessara breytinga

Umhverfismál

- Loftslagsvænni sveitarflög – stuðningur við að uppfylla kröfur um loftslagsstefnur sveitarfélaga
- Verkfærakista kynnt í júní
 - Til verða aðgengilegar og samræmdar leiðbeiningar og sniðmát fyrir sveitarfélög til að nota við móturn loftslagsstefnu og aðgerðaáætlunar og fylgjast með framgangi hennar
 - Aðgengilegur losunarlareiknir til meta losun frá rekstri sveitarfélaga
- Aukin þekking sveitarfélaga um loftslagsmál

Efling sveitarstjórnarstigsins

- Ekki eining um átakið
- Andstaða við lögþvingun
- Þingsályktun enn í gildi
- Frumvarpi verður breytt
- Verður það afgreitt?
- Málið er í höndum Alþingis
- Átakið mun áfram hafa áhrif óháð afgreiðslu frumvarpsins

Takk fyrir og gangi ykkur vel!

